

AMBRUS ISTVÁN

„Vissza a jövőbe?” – avagy a 2012. évi Btk-Tervezet koncepciója a törvényi egység egyes eseteiről

Amikor 2012 februárjában a új büntetőtörvény Tervezete megjelent, az első benyomás azzal kapcsolatosan – és úgy gondolom, nemcsak nekem, hanem a legtöbb elméleti és gyakorló büntetőjogász számára is – az volt, hogy néhány, a büntetőpolitika szempontjából kiemelt és népszerű felelősségtani kérdésen (ilyenek pl. a jogos védelem szabályai vagy a büntethetőségi korhatár meghatározása), illetve a szankciórendszer rendelkezéseinek nem ritkán jelentős átalakításán túl a jogalkotó a bűncselekménytani kérdések kapcsán kifejezetten mértékadó álláspontra helyezkedett, és inkább az elmélet és a gyakorlat által már megszokottnak tartott jogintézmények jövőbeli, változatlan formában történő fenntartása, mondhatjuk, *konzerválása* mellett tette le a voksát.

Így nem, vagy csak alig változott például a bűncselekmény, a társadalomra veszélyesség, a szándékosság-gondatlanság, illetve az egyes bűncselekményi stádiumok fogalma, továbbá az elkövetőkre vonatkozó törvényi definíciók.

A Tervezet 2012. februári változata szerint ugyancsak teljesen változatlanok maradtak volna a kutatási témám körébe eső törvényi fogalmak, így a bűnhalmazat, a folytatólagos bűncselekmény, az üzletszerűség kategóriái. Mindezek ismeretében határoztam meg a törvényi egység egyes eseteivel foglalkozó előadásom címét, utalva ezzel arra, hogy a korábbi törvényi megoldásokat nem biztos, hogy a jövőben minden esetben fenn kellene tartania a törvényhozónak.

Ezt követően, 2012. április 27-én vált elérhetővé a Parlament honlapján az új Btk.-ra vonatkozó javaslat,¹ amelyet várhatóan már alig módosított formában fogad majd el az Országgyűlés,² és e változat átolvasását követően rögtön az első, az előadásomban érintendő jogintézmény kapcsán kialakult prekonceptióm vonatkozásában *belyesbitést* kell tennem.

Egy lényeges pontban ugyanis, a *folytatólagosság* törvényi fogalma kapcsán a jogalkotó, úgy tűnik, a jogtudomány több képviselőjével közös álláspontra³ helyezkedett és módosított az egyébként az 1978. évi Btk. hatályba lépése óta változatlan, 12. § (2) bekezdésbeli

¹ T/6958. sz. törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat). Forrás: <http://www.parlament.hu/irom39/06958/06958.pdf> (2012. 09. 29.)

² Jelen előadás megtartását követően, 2012. június 25. napján az Országgyűlés elfogadta a végleges törvényjavaslatot, majd azt a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényként (a továbbiakban: új Btk.) 2012. július 13. napján ki is hirdette. Az új Btk. 2013. július 1. napján lép hatályba.

³ Így *de lege ferenda* jelen sorok szerzője is javasolta a szabálysértési értékre elkövetett részselekményeknek a folytatólagosság bűncselekményi egységébe történő bevonása törvényi lehetőségének megteremtését. Lásd: AMBRUS István: Hozzászólás Kéméndi Konrád: A folytatólagosság eltérő értelmezései a gyakorlatban című tanulmányához. *Ügyészek Lapja* XIX. évf., 3 (2012) 53-54.

legáldefiníció – bár mint arra még röviden visszatérek, a vonatkozó miniszteri Indokolás alapján nem biztos, hogy a jogalkotó pontosan megértette a módosítás szükségességének okait.

E módosítás lényege szerint a folytatólagos bűncselekmény megállapításának kritérium-rendszere kapcsán az egyik feltétel, az „ugyanolyan bűncselekmény” elkövetése helyett a jogalkotó a jövőben csupán „ugyanolyan cselekmény” elkövetését követeli meg a folytatólagosság megállapíthatóságához.⁴ A változtatás első ránézésre jelentéktelennek tűnhet, ám – mint az a büntetőjog általános része körében jártasak számára az bizonyosan ismert – a cselekmény és a bűncselekmény kifejezések szerepeltetésének egyes törvényi fogalmakban nagy jelentősége lehet. A módosítás álláspontom szerint lehetőséget teremt egy a gyakorlat által jelenleg is megkívánt, ám törvényi alap nélkül a közelmúltig *contra legem* módon érvényesülő felfogásnak a jövőben a törvényesség szempontjából nem kifogásolhatóan történő újbóli alkalmazására.

A folytatólagos bűncselekmény jogintézménye a múltban a felelősségnyhítés eszméjéből eredően, szokásjogi úton érvényesült.⁵ Mindaddig, amíg hazánkban nem létezett a szabálysértési felelősségi forma, nem merült fel problémaként, hogy a folytatólagos bűncselekmény egyes részselekményei csupán önmagukban is bűncselekményként minősülő magatartások lehetne-e, vagy esetleg önmagukban ekként nem értékelhető kriminális cselekmények is tekintetbe jöhetnek-e a folytatólagosság alkotórészeként.

A fenti helyzet megváltozott az 1956. évi 16. tvr. megalkotását követően. A szabálysértéseket ugyanis a büntetőjogtól jogágilag teljesen elkülönült közigazgatási jog rendeli büntetni, a büntetőjogtól részben eltérő céllal és szankciórendszerrel. Ami a problémát ebben a körben okozza, hogy az ún. kettős alakzatú cselekményeknek⁶ (ilyenek a leggyakrabban előforduló, nem erőszakos vagyon/tulajdon elleni cselekmények) egymás mellett él a szabálysértési és a bűncselekményi formája, különbség közöttük tipikusan csupán az elkövetési érték/kár/vagyoni hátrány nagysága alapján tehető. Erre tekintettel kérdésként jelentkezhethet, hogy a folytatólagos deliktumegységbe bevonhatók-e a szabálysértési értékre elkövetett részselekmények is, avagy erre kizárólag az önmagukban is bűncselekményként értékelhető részselekmények viszonylatában van lehetőség.

Az 1978. évi Btk. hatályba lépését megelőző bírói gyakorlat e vonatkozásban azt a megoldást követte, hogy a folytatólagosság egységébe bevonta a bűncselekményi értékhatárt meghaladó és azon alul maradt részselekményeket egyaránt. Így a korabeli BK 390. számú állásfoglalás kimondta, hogy „abban az esetben, ha a több, kétszáz forintot meg nem haladó – illetve kétszáz forintot meghaladó [...] cselekmény a folytatólagosság jogi egységébe tartozik, úgy természetesen egyrendbeli folytatólagos cselekmény valósul meg”. Egy másik korabeli döntés indokolása szerint pedig „ilyen esetben sem lehet a cselekménysorozatból a szabálysértéseket kiragadni”.⁷ Az ekkoriban érvényesülő felfogás tehát úgy foglalható össze, hogy „a részselekmények a folytatólagos egység keretébe tartoznak, függetlenül attól, hogy azokat milyen érték tekintetében követték el”.⁸ Ezen megoldással szemben alapos kritika mindaddig nem volt felhozható, amíg a folytatólagosság egysége szokásjogi alapon érvényesült a gyakorlatban: a bíró-

⁴ Lásd új Btk. 6. § (2) bekezdés.

⁵ A németeknél így BINDING, Karl: *Handbuch des Strafrechts*. Duncker&Humblot, Leipzig, 1885. 210. és JESCHECK, Hans-Heinrich – WEIGEND, Thomas: *Lehrbuch des Strafrechts. Allgemeiner Teil*. Duncker&Humblot, Berlin, 1996. 716. Nálunk BALOGH Jenő: *A folytonos és a folytatólagos bűncselekmény tana*. Franklin-társulat, Budapest, 1885. 16. és FINKEY Ferenc: *Az egység és a többség tana*. Steinfeld Jenő, Sárospatak, 1895. 61.

⁶ KERESZTY Béla – SZOMORA Zolt: *A vagyon elleni bűncselekmények (Btk. XV/III. fejezet)*. In: NAGY Ferenc (szerk.): *A magyar büntetőjog különös része*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2009. 596.

⁷ BJD 1313.

⁸ BJD 1591. és 1597. A korabeli jogirodalomban ugyanígy JULIS Mihály: *Néhány gondolat a folytatólagosság törvényi szabályozásáról*. *Magyar Jog* XIX. évf., 4 (1971) 203.

ságok ekkoriban ugyanis saját jogkörükben eljárva dönthettek a halmazati minősítéssel szemben a folytatólágosság javára.

Gyökeresen eltérő felfogás kialakulásának – kellett volna – következnie a folytatólágosság bűncselekmény törvényi definiálását követően. Figyelemmel ugyanis arra, hogy a jogalkotó ugyanolyan bűncselekmény elkövetését követelte meg a folytatólágosság megállapíthatóságához, ebből egyértelműen következik, hogy önmagában szabálysértést megvalósító részcselekmény nem képezheti a folytatólágosság bűncselekmény részét. Megemlíthető, hogy a Btk. előkészítő bizottságának ülésén elhangzott olyan javaslat, amely szerint a Btk. 12. §-ába „a vagyoni elleni szabálysértésekre tekintettel indokolt egy új /3/ bekezdés beiktatása, amely úgy rendelkezne, hogy a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó részcselekményeket is a folytatólágosság egységébe kell vonni” (kiemelés tőlem: A. I.).⁹ Egy ilyen értelmező rendelkezés létesítése valóban elejét lehetett volna venni a Btk. hatályba lépését követően kialakult, évtizedeken át folytatott, törvénnyel ellentétes gyakorlatnak.

A bírói gyakorlat ugyanis hosszú időn keresztül nem vett tudomást arról, hogy a törvény értelmében a folytatólágosságnak csupán önmagukban is bűncselekményként értékelhető cselekmények lehetnek a részei, tehát a szabálysértési értékre elkövetett cselekmények viszonylatában is változatlanul megállapította a folytatólágosságot.¹⁰

Ezen hosszú időn át érvényesülő, törvényellenes gyakorlatát adta fel végül a Legfelsőbb Bíróság, amikor a 2010. áprilisában meghozott, az érték-egybefoglalásról szóló 87. számú Büntető Kollégiumi véleményében kimondta, hogy „a Btk. 12. §-ának (2) bekezdése a folytatólágosság feltételeként azt kívánja meg, hogy az elkövető ugyanolyan bűncselekményt kövessen el [...]. A folytatólágosság egységének törvényi előfeltétele tehát az, hogy a részcselekmények önállóan is bűncselekményt valósítsanak meg. Nincs ezért törvényes alapja annak a gyakorlatnak, amely a Btk. 12. § (2) bekezdését alkalmazza szabálysértések elbírálásakor”.

A gyakorlatot érzékenyen érintő probléma azonban, hogy 2012. április 15. napjával a szabálysértési értékhatár 50.000,-Ft-ra emelkedett. Például az életben gyakran a folytatólágosságra jellemző körülmények között elkövetett áruházi lopások viszonylatában ugyanis ilyen értékhatár mellett a folytatólágosság elkövetés az esetek többségében egyáltalán nem megállapítható, tekintettel arra, hogy a tipikus esetek legnagyobb részében az egyes lopások elkövetési értéke a pár ezer, vagy egy-két tízezer forintot nem haladja meg.

A törvényszöveg olyan irányú megváltoztatása azonban, amely már nem ugyanolyan bűncselekményt, csupán cselekményt követel meg a folytatólágosság megállapíthatóságához, agyaltalanná teszi a szabálysértési értékre elkövetett részcselekményeknek a folytatólágosság egységébe történő bevonását, ezáltal ismét hatékonyan alkalmazhatóvá téve a jogintézményt az áruházi lopások (avagy például a pénztáros egyenként csupán pár ezer forintos sikkasztási cselekményei) viszonylatában. Más kérdés, hogy adott esetben elméleti szempontból vitatható lehet a tényállásszerűség ismervével még nem rendelkező, értékmentes „cselekmény” kitétel használata, ez azonban a bírói gyakorlatban megítélésem szerint nem okoz majd komoly problémát.

Röviden érdemes még utalni a Javaslat indoklására,¹¹ amely szerint: „a cselekmény szó használata lehetővé teszi az üzletszerűség egységébe tartozó szabálysértések vétségé minősítését”. E megfogalmazásból számomra az tűnik ki, hogy a jogalkotó némileg félreértette a definíció megváltoztatása szükségességének indokát, hiszen az üzletszerűség a szabálysértési értékre elkövetett részcselekményeket – ismert módon – egyébként is vétségek minősíti fel, majd

⁹ LÁSZLÓ Jenő (szerk.): *Az 1978. évi IV. Törvény (BTK) Előkészítése*. I. kötet. Igazságügyi Minisztérium, Budapest, 1984. 367.

¹⁰ Így BH 1979.5., BH 1979.142., BH 1986.312.

¹¹ Lásd az új Btk. Indokolása. Részletes Indokolás a 6. §-hoz. 2. pont. Forrás: Complex Jogtár.

ezek, ha annak feltételei fennállnak, a folytatólagosság egységébe olvadhatnak, de ennek a lehetőségnek semmi köze a „cselekmény/bűncselekmény” kitétel használatához, az éppen az üzletszerűség hiányában juthat jelentőséghez.

A fenti, vitatható indokolású, ám végeredményben helyes módosítás mellett azonban a jogalkotó a törvényi egység két hagyományos kategóriája kapcsán semmilyen újításra nem szánta el magát. Így változatlan marad az új Btk. 459. § 28. pontja szerint *üzletszerűség* fogalma, amely kapcsán szerintem az utóbbi évek felgyorsult, többnyire telekommunikációs eszközök segítségével lebonyolított szerződés kötéseire is figyelemmel egyértelművé vált, hogy a BKv 37. számában foglalt, a nem sajátképi üzletszerű bűncselekmények kapcsán az ugyanazon tényállásba illeszkedő részselekményeket automatikusan halmazatban megállapító megoldás a jövőben nem tartható fenn. E felfogás érvényesülése ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy az elkövető akár két, akár több száz vagy több ezer ugyanolyan bűncselekményt követ el üzletszerűen, a vele szemben maximálisan kiszabható büntetés felső határa nem változik, vagyis ekként a cselekménysorozattal okozott összkár figyelmen kívül marad.

A jelenlegi szemlélet által generált visszasságok bemutatásához instruktív például szolgálhat az a bűncselekmény-sorozat, amely 2008 októberében jutott a hatóságok tudomására.¹² A csalások elkövetésével vádolt bűnözői csoport egy adásvételek lebonyolítására szolgáló internetes portálon műszaki cikkeket kínált eladásra, jóval a kereskedelmi áron alul. Miután a vevők a többnyire 60-80 ezer forintos vételárat átutalták a megadott bankszámlára, az elkövetők nem jelentkeztek többé. Az ügyben lefolytatott nyomozás azt állapította meg, hogy e módszerrel közel 500 sértettet károsítottak meg az elkövetők, ezáltal összesen mintegy 30 millió forint kárt okozva. Az üzletszerűség jelenlegi megítélése miatt azonban hiába keletkezett összességében jelentős kár, mivel egy-egy sértett csak kisebb kárt szenvedett, az elkövetők – kb. 500 rendbeli, üzletszerűen elkövetett, kisebb kárt okozó csalás büntette miatt halmazati büntetésként legfeljebb 4,5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethetők. Jól érzékelteti a helyzet ellentmondásosságát, hogy az az elkövető, aki pedig két sértettnek okoz üzletszerűen például 3-3 millió forint – tehát az ismertetett jogesetben okozott kárnak mindössze egyötödét kitevő – kárt, halmazati büntetésül akár 12 évig terjedő szabadságvesztéssel is büntethető.

Szintén a halmazati megoldás ellen szól, hogy az ilyen elkövetések sokszor a bűnszervezet jegyeit is magukon viselik, a bűnszervezetben való elkövetést mégsem lehet megállapítani, mivel az egyes bűncselekményeket nem fenyegeti a törvény 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel (az említett példában az üzletszerű, kisebb értékre elkövetett csalásokat mindössze 3 évvel).

Nem jogértelmezési, hanem már jogalkotási probléma továbbá, hogy azon esetekben, amikor a törvényhozó valamely bűncselekmény üzletszerű elkövetésében rejlő fokozottabb társadalomra veszélyességet felismeri, egyszerűen minősített esetet kapcsol az adott bűncselekményhez. Ez azonban nagy kazuisztikát okoz, emellett akárhány bűncselekménynél tesszük is minősítő körülménnyé az üzletszerűséget, szükségképpen lesznek olyanok, amelyek az életben elkövethetők üzletszerűen, ezt azonban a bíróság – szabályozott minősítő körülmény hiányában – nem állapíthatja meg. Pl. nincs üzletszerű minősített esete a rablásnak, amelynek többszöri, rendszeres haszonszerzésre törekedve történő elkövetése tipikusan előfordul.

Mindezek alapján álláspontom szerint *de lege ferenda* egységként kellene értékelni több ugyanolyan bűncselekmény üzletszerű elkövetését, mert így a valódi elkövetési értékhez lehetne igazítani a minősítést, ezért a több száz, olykor több ezer sértettes ügyekben a tényleges kárhoz lehetne igazítani a minősítést, s ennek megfelelő büntetést lehetne kiszabni, s emellett a bűn-

¹² Forrás: <http://www.origo.hu/itthon/20090121-csalassorozat-a-vatera-aukcios-portalon.html> (2009. 03. 01.)

szervezetben való elkövetés is gond nélkül megállapítható lenne. Emellett magát az üzletszerűséget s annak feltételrendszerét, büntetését a Btk. Általános Részében, a folytatólágossághoz hasonlóan, a halmazatról szóló fejezetben, halmazatot kizáró szabályként kellene szabályozni. Megszűnne ezáltal a Btk.-t egyébként is mind jobban érintő kazuisztika és e megoldás révén az üzletszerűség minden olyan bűncselekmény kapcsán megállapítható lenne, amely logikailag elkövethető ugyan üzletszerűen, jelenleg azonban – szabályozott minősítő körülmény hiányában – ezt csak a büntetéskiszabás körében lehet figyelembe venni (mint pl. a rablásnál).¹³

A teljesség kedvéért megemlíthető, hogy a gyakorlatban bizonyos hátrányai is kimutathatóak lennének a törvényi egységkénti értékelésnek: ti. ha már jogerősen elbírálták az elkövető cselekményeit, az ezt követően a hatóság tudomására jutott cselekmények nem vonhatók be a törvényi egységbe és a bírósági döntés legfeljebb perújítással támadható. Továbbá a bűnügyi statisztikák nem mutatnak annyira tetszetős képet, ha egy-egy esetben nem több száz bűncselekmény felderítéséről számolhat be a nyomozó hatóság, hanem csupán egyetlen, üzletszerűen elkövetettéről. De a hatékony bűnüldözéshez nem ezeket a szempontokat kellene figyelembe venni, hanem a társadalom védelmét.

Az érték-egybefoglalást 2010. január 1-jei hatállyal a 2009. évi CXXXVI. törvény hozta vissza hatályos jogunkba, részben az 1979. évi 5. tvr. (Btké.), részben az 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.) keretei között¹⁴ szabályozva azt. A jogintézmény lényege, hogy bizonyos feltételek fennállása esetén a szabálysértések halmazata helyébe egy egységes bűncselekmény megállapítása lép. Ugyanezt a szabályozást vette át az új Sztv. (2012. évi II. tv.) 177. § (6) bekezdése is, változás itt sem tapasztalható: az új Btk. továbbra sem rendelkezik a törvényi egység e speciális változójáról. Az ezzel kapcsolatos problémák az alábbiak szerint összegezhetők.¹⁵

Az a törvényhozói megoldás, hogy az érték-egybefoglalást a Btké. és az Sztv. keretei között szabályozzák, a régi állam szocialista időkből származó felfogás egyszerű újjáélesztéseként értékelhető. Problematikus azonban, tekintettel arra, hogy általa büntetőjogi felelősség létesítésére került sor a büntetőkódex keretein kívül. Ennek folytán a több szabálysértést elkövető állampolgár joggal kérheti számon, hogy milyen alapon került sor szabálysértési helyett büntetőjogi felelősségre vonására, amikor e cselekményeiről a Btk. egyetlen szakasza sem említi, hogy az bűncselekményként lenne értékelhető. Tovább nő a helyzet ellenmondásossága, ha arra gondolunk, hogy az új Btk. 4. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény – az eddigiekkel szemben – az a „[...] cselekmény [...] amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli” (kiemelés tőlem: A. I.). És vajon *e törvény* – tehát a Btk. – rendeli-e büntetni az érték-egybefoglalás útján létrejövő „bűncselekményt”? Véleményem szerint nem. Ezért az érték-egybefoglalás jogintézményét – amennyiben bizonyosságot nyerne, hogy arra a büntető anyagi jog szabályainak alkalmazása kapcsán egyáltalán szükség van – de lege ferenda kifejezetten a Btk. keretei között lenne indokolt szabályozni, arra figyelemmel pedig, hogy az több különös részi fejezetet is érint, s így átfogóbb szabályozást igényel, az arra vonatkozó rendelkezéseket a kódex Általános Részében tűnik a leghelyesebbnek szabályozni.

Ellentmondásos helyzet állhat elő továbbá abban az esetben, ha az érték-egybefoglalás és az üzletszerűség jogintézménye konkurál egymással. Az üzletszerűség – ismert módon – felminősítő körülményként szabálysértések halmazatából vétségek halmazatát hozza létre, míg az érték-egybefoglalás folytán az összérték szerint minősülő bűncselekmény-egység állapítandó meg. A

¹³ E nézet részletesebb kifejtéséhez és alátámasztásához lásd: AMBRUS István: Az üzletszerűség büntetőjogi megítélésének lehetséges irányairól. *Magyar Jog* LIX. évf., 1 (2012) 10-15.

¹⁴ Btké. 28. § (2) bekezdés és 1999. évi Sztv. 157. § (6) bekezdés.

¹⁵ A kérdéshez részletesen lásd AMBRUS István: Az ismételten bevezetett érték-egybefoglalásról és az ezzel kapcsolatos egyes elméleti és gyakorlati problémákról. *Magyar Jog* LVII. évf., 5 (2010) 277-281.

problémát e kérdés kapcsán az jelenti, hogy azokban az esetekben, amikor nagyszámú részcsелеkménnyel állunk szemben, előfordulhat, hogy az elkövető „jobban jár” az üzletszerűséggel, és így a halmazati büntetéssel, mint az érték-egybefoglalással, mivel utóbbi révén a szabálysértési értékre elkövetett cselekményeiből nem vétség, hanem adott esetben büntett jön létre.

Végül indokolt felhívni a figyelmet az Sztv. törvényi szövegezésére, amely szerint csak a „több alkalommal” elkövetett cselekményeket lehet érték-egybefoglalás alá vonni. Álláspontom szerint ez a megfogalmazás indokolatlan különbséget tesz a szabálysértések anyagi és alaki halmazata között. Így ha az elkövető például két alkalommal lop, egyenként 30-30 ezer forint értékben, az érték-egybefoglalás szabályai alapján ezen értékek összeadása révén lopás vétsége megállapításának van helye. Ezzel szemben elképzelhető olyan eset is, amikor az elkövető ugyanazzal a cselekményével (például adott lakáson belül egyik szobából a másikra haladva, a természetes egységre jellemző feltételek között) tulajdonítja el több sértett értékét is.¹⁶ Az érték-egybefoglalást ilyenkor azonban nem lehet elvégezni, hiszen ez esetben az egyes részcsелеkményekre *nem több alkalommal* került sor, így az előző példával szemben ez esetben csupán szabálysértési és nem büntetőjogi felelősség megállapításának lehet helye. Végezetül utalnék rá, hogy ez a megoldás már csak azért is indokolatlan, mert az 1950. évi Btá. hatálybalépése óta nem tehető sem törvényi, sem elvi különbség alaki és anyagi halmazat között.

ISTVÁN AMBRUS

„Zurück in die Zukunft?” Das Konzept des Strafgesetzbuchentwurfes zum Jahr 2012 über die einzelnen Fälle der gesetzlichen Einheit

(Zusammenfassung)

Der Autor legt seinen Standpunkt über die Fragen der gesetzlichen Einheit im Zusammenhang mit dem allgemeinen Teil des neuen Strafgesetzbuches, welches in der ersten Jahreshälfte 2012 Presseresonanz hatte, dar. Obwohl der Entwurf vom Februar die betreffenden Vorschriften des ursprünglichen Strafgesetzbuches ungeändert behalten wollte, hat sich am Ende der Gesetzgeber – mit Hinblick auf den Standpunkt der Vertreter der Rechtsprechung bzw. der Rechtsliteratur – entschieden, die Vorschriften der kontinuierlichen Straftat, welcher ein Fall der gesetzlichen Einheit ist, zu ändern: ab Juli 2013 ist keine „genauso eine Straftat, sondern „genauso eine Tat“ erforderlich, den Straftat als „kontinuierlich begangen“ zu betrachten. Der Autor, stellt nach Darlegung seiner Ansicht bzgl. dieser Frage kurz seine Ansichten bzgl. der Gewerbsmäßigkeit bzw. Wert-Zusammenfassung, welche Rechtinstitutionen in der Zukunft ungeändert geregelt werden, dar.

¹⁶ Ti. a bírói gyakorlat szerint „a lopás többrendbelisége a sértettek számához igazodik, függetlenül attól, hogy az elkövető tudata átfogta-e a sértettek kiletét, illetőleg azt, hogy az eltulajdonított dolog hány sértett tulajdonában, illetőleg birtokában van”. Lásd: BH 1985.307., lényegében ugyanígy BH 1985.1. és BH 1981.482. Továbbá a BKv 43. szám szerint „a sértett azonossága vagy különbözősége [...] az elkövető tudatától merőben független tárgyi ismerv: [...] az elkövető tudatának nem kell átfognia a sértett személyét, azt, hogy egy vagy több [...] személy érdekkörét sértette-e” (kiemelések tőlem: A. I.).